

BỘ Y TẾ**BỘ Y TẾ**

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 12/2010/TT-BYT

Hà Nội, ngày 29 tháng 4 năm 2010

THÔNG TƯ

**Ban hành Danh mục thuốc y học cổ truyền
 chủ yếu sử dụng tại các cơ sở khám chữa bệnh**

Căn cứ Luật Dược ngày 14 tháng 6 năm 2005;

Căn cứ Luật Bảo hiểm y tế ngày 14 tháng 11 năm 2008;

Căn cứ Nghị định số 79/2006/NĐ-CP ngày 09 tháng 8 năm 2006 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Dược;

Căn cứ Nghị định số 188/2007/NĐ-CP ngày 27 tháng 12 năm 2007 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Y tế;

Căn cứ Nghị định số 62/2009/NĐ-CP ngày 27 tháng 7 năm 2009 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Bảo hiểm y tế;

Căn cứ Thông tư liên tịch số 09/2009/TTLT-BYT-BTC ngày 14 tháng 8 năm 2009 của liên Bộ Y tế - Bộ Tài chính hướng dẫn thực hiện bảo hiểm y tế;

Để đáp ứng yêu cầu điều trị bằng thuốc y học cổ truyền cho người bệnh, Bộ Y tế ban hành Danh mục thuốc y học cổ truyền chủ yếu sử dụng tại các cơ sở khám chữa bệnh và hướng dẫn thực hiện như sau:

Điều 1. Ban hành kèm theo Thông tư này “Danh mục vị thuốc y học cổ truyền” và “Danh mục thuốc chế phẩm y học cổ truyền” chủ yếu sử dụng tại các cơ sở khám chữa bệnh.

Điều 2. Phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng

1. Danh mục vị thuốc y học cổ truyền và Danh mục thuốc chế phẩm y học cổ truyền ban hành kèm theo Thông tư này là căn cứ để các cơ sở khám chữa bệnh lựa chọn, bảo đảm nhu cầu điều trị và thanh toán tiền thuốc cho các đối tượng người bệnh, người bệnh có thẻ bảo hiểm y tế.

2. Danh mục thuốc ban hành kèm theo Thông tư này áp dụng tại các cơ sở khám chữa bệnh công lập, ngoài công lập.

Điều 3. Cấu trúc Danh mục

1. Danh mục vị thuốc y học cổ truyền (Phụ lục 1): Bao gồm 300 vị thuốc được sắp xếp vào 27 nhóm theo phân nhóm tác dụng chữa bệnh của y học cổ truyền.

- a) Tên vị thuốc: ghi theo quy định của Dược điển Việt Nam;
- b) Nguồn gốc: ghi nguồn gốc của vị thuốc là thuốc nam hay thuốc bắc;
- c) Tên khoa học của vị thuốc: ghi theo quy định của Dược điển Việt Nam;
- d) Tên khoa học của cây, con hoặc khoáng vật làm thuốc.

2. Danh mục thuốc chế phẩm y học cổ truyền (Phụ lục 2): Bao gồm 127 chế phẩm thuốc y học cổ truyền được phân thành 11 nhóm theo phân nhóm tác dụng chữa bệnh của y học cổ truyền.

- a) Tên thuốc hoặc thành phần thuốc: ghi tên chung với thuốc cổ phương, thuốc có tên chung, ghi tên thành phần dược liệu đối với các thuốc không có tên chung;
- b) Dạng bào chế;
- c) Đường dùng;
- d) Ghi chú: ghi tên riêng của một số chế phẩm có thành phần như đã nêu trong cột tên thuốc/thành phần thuốc.

Điều 4. Hướng dẫn sử dụng Danh mục

1. Đối với danh mục vị thuốc:

a) Sử dụng cho tất cả các tuyến khám chữa bệnh nhưng phải tuân thủ theo quy chế kê đơn, phân tuyến kỹ thuật theo quy định của Bộ Y tế và phù hợp với khả năng chuyên môn của bác sĩ y học cổ truyền, y sĩ y học cổ truyền hoặc lương y làm việc tại cơ sở y tế kê đơn;

b) Đối với các vị thuốc bao gồm Linh chi có nguồn gốc từ nước ngoài, Xuyên sơn giáp, Nhân sâm là thuốc phải được hội chẩn trước khi chỉ định sử dụng. Hình thức hội chẩn theo quy chế hội chẩn do Bộ Y tế ban hành.

2. Đối với danh mục chế phẩm:

a) Sử dụng cho tất cả các tuyến khám chữa bệnh nhưng phải tuân thủ theo quy chế kê đơn, phù hợp với khả năng chuyên môn và phân tuyến kỹ thuật theo quy định của Bộ Y tế;

b) Thuốc xếp nhóm này dùng điều trị bệnh thuộc nhóm khác được quỹ Bảo hiểm y tế thanh toán nếu thuốc có công dụng, chỉ định như đăng ký trong hồ sơ đăng ký thuốc đã được duyệt cấp phép lưu hành tại Việt Nam.

Điều 5. Xây dựng Danh mục thuốc cụ thể của mỗi cơ sở khám chữa bệnh và trách nhiệm của cơ sở khám chữa bệnh

1. Căn cứ vào Danh mục và hướng dẫn sử dụng danh mục ban hành kèm theo Thông tư này; căn cứ mô hình bệnh tật tại địa phương và khả năng chi trả của quỹ bảo hiểm y tế, các cơ sở khám chữa bệnh lựa chọn, xây dựng Danh mục thuốc y học cổ truyền sử dụng tại đơn vị để tổ chức cung ứng, sử dụng cho người bệnh.

Đối với thuốc chế phẩm ghi tên chung trong Danh mục thuốc chế phẩm y học cổ truyền ban hành kèm theo Thông tư này: khi xây dựng danh mục thuốc tại đơn vị tên thuốc chế phẩm cụ thể có thể ghi tên chung hoặc tên riêng của thuốc được phép lưu hành hợp pháp tại Việt Nam.

2. Việc lựa chọn thuốc chế phẩm cụ thể (bao gồm cả các chế phẩm y học cổ truyền do cơ sở khám bệnh, chữa bệnh tự bào chế; các chế phẩm thay thế theo quy định tại khoản 3 Điều 5 của Thông tư này) để sử dụng tại cơ sở khám chữa bệnh theo nguyên tắc: ưu tiên thuốc của các doanh nghiệp được đạt tiêu chuẩn thực hành tốt sản xuất thuốc (GMP), thuốc có hiệu quả, chi phí hợp lý.

3. Lựa chọn thuốc chế phẩm thay thế thuốc có trong danh mục: Trường hợp chế phẩm có thành phần, công dụng, chỉ định tương tự như chế phẩm có trong Danh mục thuốc chế phẩm y học cổ truyền ban hành kèm theo Thông tư này đã được cấp số đăng ký còn hiệu lực và được sản xuất tại cơ sở đạt tiêu chuẩn thực hành tốt sản xuất thuốc (GMP) hoặc tại các cơ sở có giấy chứng nhận đủ điều kiện sản xuất thuốc từ được liệu thì được sử dụng thay thế thuốc có trong danh mục thuốc chế phẩm y học cổ truyền ban hành kèm theo Thông tư này.

4. Thuốc thành phẩm do cơ sở khám chữa bệnh tự bào chế phục vụ cho công tác khám chữa bệnh tại cơ sở mình theo đúng quy trình sản xuất, tiêu chuẩn chất lượng do cấp có thẩm quyền phê duyệt thì được thanh toán nếu các vị thuốc thành phần đều có trong Danh mục vị thuốc y học cổ truyền ban hành kèm theo Thông tư này.

5. Cơ sở khám chữa bệnh có trách nhiệm bảo đảm cung ứng thuốc đầy đủ, kịp thời, đúng quy định; tuân thủ quy chế kê đơn, chỉ định và sử dụng thuốc hiệu quả, an toàn, hợp lý.

Điều 6. Thanh toán chi phí đối với người bệnh

1. Đối với người bệnh tự chi trả viện phí: căn cứ các quy định hướng dẫn về thu viện phí, thanh toán tiền thuốc và tỷ lệ hao đổi với các vị thuốc y học cổ truyền đã được cấp có thẩm quyền quy định, cơ sở khám chữa bệnh thanh toán trực tiếp với người bệnh.

2. Đối với người bệnh có thẻ bảo hiểm y tế: các cơ sở khám chữa bệnh thống nhất với Bảo hiểm xã hội để thanh toán chi phí tiền thuốc sử dụng cho người bệnh theo quy định của Luật Bảo hiểm y tế và các văn bản hướng dẫn thực hiện Luật.

3. Sở Y tế chủ trì, phối hợp với ban ngành liên quan và Bảo hiểm xã hội để thống nhất về tỷ lệ hư hao (không quá tỷ lệ tối đa do Bộ Y tế quy định), tỷ lệ chi phí khác đối với vị thuốc y học cổ truyền và giá thành đối với chế phẩm y học cổ truyền do cơ sở khám chữa bệnh tự bào chế để thanh toán đối với người bệnh và quỹ bảo hiểm y tế.

4. Trường hợp các thuốc được các chương trình, dự án cấp thì quỹ bảo hiểm y tế không thanh toán.

Điều 7. Hiệu lực thi hành

Thông tư này có hiệu lực thi hành từ ngày 15 tháng 6 năm 2010.

Bãi bỏ danh mục vị thuốc y học cổ truyền, danh mục thuốc chế phẩm y học cổ truyền và hướng dẫn sử dụng danh mục thuốc YHCT ban hành kèm theo Quyết định số 05/2008/QĐ-BYT ngày 01/02/2008 của Bộ trưởng Bộ Y tế ban hành danh mục thuốc chữa bệnh chủ yếu sử dụng tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh, Quyết định số 10/2008/QĐ-BYT ngày 22/02/2008 về việc bổ sung danh mục thuốc chế phẩm y học cổ truyền ban hành kèm theo Quyết định số 05/2008/QĐ-BYT ngày 01/02/2008 và mục B nhóm Thuốc từ được liệu kèm theo Thông tư số 02/2010/TT-BYT ngày 15 tháng 01 năm 2010 của Bộ trưởng Bộ Y tế.

Trong quá trình tổ chức thực hiện, nếu có khó khăn vướng mắc đề nghị các đơn vị phản ánh về Bộ Y tế để xem xét, giải quyết./.

BỘ TRƯỞNG

Nguyễn Quốc Triệu

Phụ lục 1

DANH MỤC VỊ THUỐC Y HỌC CỔ TRUYỀN

(Ban hành kèm theo Thông tư số 12/2010/TT-BYT ngày 29/4/2010 của Bộ trưởng Bộ Y tế)

STT	STT	Tên vị thuốc	Nguồn gốc	Tên khoa học của vị thuốc	Tên khoa học của cây, con và khoáng vật làm thuốc
I	II	III	IV	V	VI
I. Nhóm phát tán phong hàn					
1	1	Bạch chỉ	B - N	<i>Radix Angelicae dahuricae</i>	<i>Angelica dahurica</i> Benth. et Hook.f. - Apiaceae
2	2	Cảo bản	B	<i>Rhizoma et Radix Ligustici</i>	<i>Ligusticum jeholense</i> Nak. Et Kitaga - Apiaceae
3	3	Kinh giới	N	<i>Herba Elsholtzia ciliatae</i>	<i>Elsholtzia ciliata</i> Thunb.- Lamiaceae
4	4	Ma hoàng	B	<i>Herba Ephedrae</i>	<i>Ephedra sp.</i> - Ephedraceae
5	5	Phòng phong	B	<i>Radix Ledebouriellae seseloidis</i>	<i>Lebedouriella seseloides</i> Wolf.-Apiaceae
6	6	Qué chi	B - N	<i>Ramulus Cinnamomi</i>	<i>Cinnamomum spp.</i> - Lauraceae
7	7	Sinh khương	N	<i>Rhizoma Zingiberis recens</i>	<i>Zingiber officinale</i> Rosc. - Zingiberaceae
8	8	Tô diệp	N	<i>Folium Perillae</i>	<i>Perilla frutescens</i> (L.) Britt. - Lamiaceae
9	9	Tân di	B - N	<i>Flos Magnoliae liliiflorae</i>	<i>Magnolia liliiflora</i> Desr. -Magnoliaceae
10	10	Té tân	B	<i>Herba Asari</i>	<i>Asarum heterotropoides</i> Kitag. - Aristolochiaceae
II. Nhóm phát tán phong nhiệt					
11	1	Đạm đậu xị	B	<i>Semen Sojae praeparatum</i>	<i>Sojae praeparatum</i>

I	II	III	IV	V	VI
12	2	Bạc hà	N	Herba Menthae arvensis	<i>Mentha arvensis</i> L. - Lamiaceae
13	3	Cát căn	N	Radix Puerariae thomsonii	<i>Pueraria thomsonii</i> Benth. - Fabaceae
14	4	Cỏ tinh thảo	B	Flos Eriocauli	<i>Eriocaulon sexangulare</i> L. - Eriocaulaceae
15	5	Cối xay	N	Herba Abulione	<i>Abutilon indicum</i> (L.) Sweet Malvaceae
16	6	Cúc hoa	N	Flos Chrysanthemi indici	<i>Chrysanthemum indicum</i> L. - Asteraceae
17	7	Mạn kinh tử	B - N	Fructus Viticis trifoliae	<i>Vitex trifolia</i> L. - Verbenaceae
18	8	Ngưu bàng tử	B	Fructus Arctii lappae	<i>Arctium lappa</i> L. - Asteraceae
19	9	Phù bình	N	Herba Spirodela polystachyae	<i>Spirodela polyrrhiza</i> (L.) Schleid. - Lemnaceae
20	10	Sài hồ bắc	B	Radix Bupleuri	<i>Bupleurum spp</i> - Apiaceae
21	11	Sài hồ nam	N	Radix et Folium Pluchea pteropodae	<i>Pluchea pteropoda</i> Hemsl. - Asteraceae
22	12	Tang diệp	N	Folium Mori albae	<i>Morus Alba</i> L. Moraceae
23	13	Thăng ma	B	Rhizoma Cimicifugae	<i>Cimicifuga sp.</i> - Ranunculaceae
24	14	Thuyền thoái	N	Periostracum cicadae	<i>Leptopsaltria tuberosa</i> Sigr. - Cicadidae
III. Nhóm phát tán phong thấp					
25	1	Độc hoạt	B	Radix Angelicae pubescens	<i>Angelica pubescens</i> Maxim. - Apiaceae
26	2	Bưởi bung	N	Radix et Folium Glycosmis	<i>Glycosmis Citrifolia</i> (Willd) Lindl. Rutaceae
27	3	Dây đau xương	N	Caulis Tinosporae tomentosae	<i>Tinospora tomentosa</i> (Colebr.) Miers. - Menispermaceae

I	II	III	IV	V	VI
28	4	Hoàng nàn(ché)	N	Cotex Strychni wallichiana	<i>Strychnos wallichiana</i> Steud. ex. DC. - Loganiaceae
29	5	Hy thiêm	N	Herba Siegesbeckiae	<i>Siegesbeckia orientalis</i> L. - Asteraceae
30	6	Khương hoạt	B	Rhizoma et Radix Notopterygii	<i>Notopterygium incisum</i> Ting ex H. T. Chang - Apiaceae
31	7	Lá lót	N	Herba Pieris lolot	<i>Piper lolot</i> C.DC. Piperaceae
32	8	Mã tiên (ché)	N	Semen Strychni	<i>Strychnos nux-vomica</i> L. - Loganiaceae
33	9	Mộc qua	B	Fructus Chaenomelis speciosae	<i>Chaenomeles speciosa</i> (Sweet) Nakai - Rosaceae
34	10	Ngũ gia bì chân chim	B - N	Cortex Schefflerae heptaphyllae	<i>Scheffera heptaphylla</i> (L.) Frodin - Araliaceae
35	11	Ngũ gia bì gai	N	Cortex Acanthopanax trifoliatus	<i>Acanthopanax trifoliatus</i> (L.) Merr. - Araliaceae
36	12	Ngũ gia bì nam (Mạn kinh năm lá)	N	Cortex Viticis quinatae	<i>Vitex quinata</i> (Lour.) F.N. Williams. - Verbenaceae
37	13	Phòng ký	B	Radix Stephaniae tetrandrae	<i>Stephania tetrandra</i> S. Moore - Menispermaceae
38	14	Tang chi	N	Ramulus Mori albae	<i>Morus alba</i> L. Moraceae
39	15	Tang ký sinh	N	Herba Loranthi gracilifolii	<i>Loranthus gracilifolii</i> -Loranthaceae
40	16	Tầm xoong	N	Herba Atalaniae	<i>Atalania buxifolia</i> (Poir.) Oliv - Rutaceae
41	17	Tầm xuân	N	Herba Rosae multiflorae	<i>Rosa multiflora</i> Thunb.- Rosaceae

I	II	III	IV	V	VI
42	18	Tàn giao	B	Radix Gentianae macrophyllae	<i>Gentiana macrophylla</i> Pall. - Gentianaceae
43	19	Thương truật (xương truật)	B	Rhizoma Atractylodis lanceae	Atractylodes lanceae - Asteraceae
44	20	Thiên niên kiện	N	Rhizoma Homalomenae occulatae	<i>Homalomena occulta</i> (Lour.) Schott - Araceae
45	21	Trinh nữ (xấu hở)	N	Herba Mimosa pudica	<i>Mimosa pudica L.</i> - Mimosaceae
46	22	Uy linh tiên	B	Radix et Rhizoma Clematidis	<i>Clematis chinensis</i> Osbeck - Ranunculaceae

IV. Nhóm thuốc trừ hàn

47	1	Đại hồi	N	Fructus Illicii veri	<i>Illicium verum</i> Hook.f. - Illiciaceae
48	2	Đinh hương	B	Flos Syzygii aromatici	<i>Syzygium aromaticum</i> (L.) Merill et L.M. Perry - Myrtaceae
49	3	Địa liền	N	Rhizoma Kaempferiae galangae	<i>Kaempferia galanga</i> L. - Zingiberaceae
50	4	Can khương	N	Rhizoma Zingiberis	<i>Zingiber officinale</i> Rosc. - Zingiberaceae
51	5	Ngô thù du	B - N	Fructus Evodiae	<i>Evodia rutaecarpa</i> Hernsl. et Thoms. - Rutaceae
52	6	Thảo quả	N	Fructus Amomi aromatici	<i>Amomum aromaticum</i> Roxb. - Zingiberaceae
53	7	Tiêu hồi	B	Fructus Foeniculi	<i>Foeniculum vulgare</i> Mill. - Apiaceae
54	8	Xuyên tiêu	B - N	Fructus Zanthoxyli	<i>Zanthoxylum spp.</i> - Rutaceae

V. Nhóm hồi dương cùu nghịch

55	1	Phụ tử ché (Hắc phụ)	B - N	Radix Aconiti lateralis preparata	<i>Aconitum carmichaeli</i> Debx. - Ranunculaceae
----	---	-------------------------	-------	-----------------------------------	---

I	II	III	IV	V	VI
56	2	Quế nhục	B - N	Cortex Cinnamomi	<i>Cinnamomum spp.</i> - Lauraceae
VI. Nhóm thanh nhiệt giải thử					
57	1	Đậu quyến	N	Semen Vignae cylindrica	<i>Vigna cylindrica</i> (L.) Skeels - Fabaceae
58	2	Bạch biển đậu	N	Semen Lablab	<i>Lablab purpureus</i> (L.) Sweet - Fabaceae
59	3	Hương nhu	N	Herba Ocimi	<i>Ocimum spp.</i> - Lamiaceae
60	4	Hà diệp (lá sen)	N	Folium Nelumbinis	<i>Nelumbo nucifera</i> Gaertn Nelumbonaceae
VII. Nhóm thanh nhiệt giải độc					
61	1	Bạch hoa xà thịt thảo	N	Herba Hedyotidis diffusae	<i>Hedyotis diffusa</i> Willd. - Rubiaceae
62	2	Đơn lá đỏ (đơn mặt trời)	N	Herba Excoecariae cochinensis Lour.	<i>Excoecaria cochinensis</i> Lour. - Euphorbiaceae
63	3	Bản lam căn	B	Herba Lobeliae	<i>Clerodendron cyrtophyllum</i> Tucz. - Verbenaceae
64	4	Bạch đồng nữ	N	Herba Clerodendri	<i>Clerodendron fragans</i> Vent - Verbenaceae
65	5	Bạch tiễn bì	B	Cortex Ditamni radicis	<i>Dictamnus dasycarpus</i> Turcz. - Asclepiadaceas
66	6	Bồ công anh	N	Herba lactucae indicae	<i>Lactuca indica</i> L. - Asteraceae
67	7	Diếp cá (ngu tinh thảo)	N	Herba Houttuyniae	<i>Houttuynia cordata</i> Thunb. - Saururaceae
68	8	Diệp hạ châu	N	Herba Phyllanthi amari	<i>Phyllanthus amarus</i> Schum. et Thonn. Euphorbiaceae
69	9	Khổ qua	N	Fructus Momordicae charantiae	<i>Momordica charantii</i> - Curcubitaceae

I	II	III	IV	V	VI
70	10	Kim ngân	B - N	Herba Lonicerae	<i>Lonicera japonica</i> Thunb. - Caprifoliaceae
71	11	Kim ngân hoa	B - N	Flos Lonicerae	<i>Lonicera japonica</i> Thunb. - Caprifoliaceae
72	12	Lá mỏ quạ	N	Folium Cudraniae	<i>Curdmania tricuspidata</i> (Carn.) Bcer - Moraceae
73	13	Lá móng	N	Folium Lawsoniae	<i>Lawsonia inermis</i> L. - Lythraceae
74	14	Liên kiều	B	Fructus Forsythiae	<i>Forsythia suspensa</i> (Thunb.) Vahl. - Oleaceae
75	15	Rau sam	N	Herba Portulacae oleraceae	<i>Portulaca oleracea</i> L. - Portulacaceae
76	16	Sâm đại hành	N	Bulbus Eleutherinis subaphyllae	<i>Eleutherine subaphylla</i> Gagnep. - Iridaceae
77	17	Sài đất	N	Herba Wedeliae	<i>Wedelia chinensis</i> (Osbeck) Merr. - Asteraceae
78	18	Thổ phục linh	N	Rhizoma Smilacis glabrae	<i>Smilax glabra</i> Roxb. - Smilacaceae
79	19	Trinh nữ hoàng cung	N	Crinum latifolium	<i>Crinum latifolium</i> L. - Amaryllidaceae
80	20	Vỏ đỗ xanh	N	Pericarpium Semen Vignae aurei	<i>Vigna aureus</i> Roxb. - Fabaceae
81	21	Xạ can	N	Rhizoma Belamcandae	<i>Belamcanda chinensis</i> (L.) DC. - Iridaceae
82	22	Xuyên tâm liên	N	Herba Andrographitis aniculatae	<i>Andrographis paniculata</i> Burum. - Acanthaceae
83	23	Xích đồng nam	N	Herba Clerodendri infortunati	<i>Clerodendrum infortunatum</i> L. - Verbenaceae
VIII. Nhóm thanh nhiệt tả hỏa					
84	1	Chi tử	N	Fructus Gardeniae	<i>Gardenia jasminoides</i> Ellis. - Rubiaceae
85	2	Hạ khô thảo	N	Spica Prunellae	<i>Prunella vulgaris</i> L. - Lamiaceae
86	3	Hoạt thạch	N	Talcum	Talcum

I	II	III	IV	V	VI
87	4	Huyền sâm	B - N	Radix Scrophulariae	<i>Scrophularia buergeriana</i> Miq. - Scrophulariaceae
88	5	Mật mông hoa	N - B	Flos Buddleiae officinalis	<i>Buddleia officinalis</i> Maxim. - Loganiaceae
89	6	Thạch cao	B - N	Gypsum fibrosum	$\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$
90	7	Tri mẫu	B	Rhizoma Anemarrhenae	<i>Anemarrhena asphodeloides</i> Bge. - Liliaceae

IX. Nhóm thanh nhiệt táo thấp

91	1	Đạm trúc diệp	B - N	Herba Lophatheri	<i>Lophatherum gracile</i> Brongn. - Poaceae
92	2	Actiso	N	Folium Cynarae scolymi	<i>Cynara scolymus</i> L. - Asteraceae
93	3	Bán biên liên	B	Herba Lobeliae Chinensis	<i>Lobelia chinensis</i> Lorer Lobeliaceae
94	4	Bán chi liên	B	Radix Scutellari Barbatae	<i>Scutellaria Barbata</i> D. Don. Lamiace
95	5	Hoàng đằng	B	Caulis et Radix Fibraureae	<i>Fibraea tinctoria</i> Lour. (<i>Fibraea recisa</i> Pierre) Menispermaceae
96	6	Hoàng bá	B	Cortex Phelodendri	<i>Phelodendron chinense</i> Schneid. - Rutaceae
97	7	Hoàng bá nam (núc nác)	N	Cortex Oroxyli indici	<i>Oroxylum indicum</i> (L.) Kurz. - Bignoniaceae
98	8	Hoàng cầm	B	Radix Scutellariae	<i>Scutellaria baicalensis</i> Georgi - Lamiaceae
99	9	Hoàng liên	B - N	Rhizoma Coptidis	<i>Coptis chinensis</i> Franch. - Ranunculaceae
100	10	Hoắc hương	B - N	Herba Pogostemonis	<i>Pogostemon cablin</i> (Blanco) Benth. - Lamiaceae
101	11	Khô sâm cho lá	N	Folium Tonkinensis	<i>Croton tonkinensis</i> Gagnep. - Euphorbiaceae

I	II	III	IV	V	VI
102	12	Lô căn	B	Rhizoma Phragmites	<i>Phragmites communis Trin.</i>
103	13	Long đởm thảo	B - N	Radix et rhizoma Gentianae	<i>Gentiana spp.</i> - Gentianaceae
104	14	Nhân trần	N	Herba Adenosmatis caerulei	<i>Adenosma caeruleum R.Br.</i> - Scrophulariaceae
105	15	Nha đam tử	N	Fructus Bruceae	<i>Brucea javanica (L.) Merr.</i> - Simarubaceae
106	16	Thổ hoàng liên	B	Rhizoma Thalictri	<i>Thalictrum foliolosum DC.</i> - Ranunculaceae
X. Nhóm thanh nhiệt lương huyết					
107	1	Địa cốt bì	B	Cortex Lycii chinensis	<i>Lycium chinense Mill.</i> - Solanaceae
108	2	Bạch mao căn	N	Rhizoma Imperatae cylindricae	<i>Imperata cylindrica P. Beauv.</i> - Poaceae
109	3	Hương gia bì	N	Cortex Periplocae radicis	<i>Periploca sepium Bge.</i> - Asclepiaceae
110	4	Lá tre (Trúc diệp)	N	Folium Bambusae Vulgaris	<i>Bambusa vulgaris Poaceae</i>
111	5	Màn trầu	N	Eleusine Indica	<i>Eleusine Indica (L.) Gaertn.f</i>
112	6	Mẫu đơn bì	B	Cortex Paeoniae suffruticosae	<i>Paeonia suffruticosa Andr.</i> - Paeoniaceae
113	7	Rau má	N	Herba Centellae asiatica	<i>Centell asiatica Urb.</i> Apiaceae
114	8	Sinh địa	B - N	Radix Rehmanniae glutinosae	<i>Rehmannia glutinosa (Gaertn.) Libosch.</i> - Scrophulariaceae
115	9	Xích thược	B	Radix Paeoniae	<i>Paeonia veitchii Lynch.</i> - Ranunculaceae
XI. Nhóm thuốc trừ đàm					
116	1	Bán hạ	B	Rhizoma Pinelliae	<i>Pinellia ternata (Thunb.) Breit.</i> - Araceae

I	II	III	IV	V	VI
117	2	Bán hạ	N	Rhizoma Typhonii	<i>Typhonium trilobatum</i> (L.) Schott. - Araceae
118	3	Bạch giới tử	B - N	Semen Sinapis albae	<i>Sinapis alba</i> L. - Brassicaceae
119	4	Bạch phụ tử	B - N	Rhizoma Typhonii gegantei	<i>Typhonium geganteum</i> Enfl. - Araceae
120	5	Cát cánh	B	Radix Platycodi grandiflori	<i>Platycodon grandiflorum</i> (Jacq.) A.DC. - Campanulaceae
121	6	Côn bồ	B	Herba Laminariae	<i>Laminaria japonica</i> . Areschong - Laminariaceae
122	7	La hán	B	Fructus Momordicae grosvenorii	<i>Momordica grosvenori</i> Swingle. - Curcubitaceae
123	8	Qua lâu nhân	B - N	Semen Trichosanthis	<i>Trichosanthes spp.</i> - Cucurbitaceae
124	9	Quát hồng bì	N	Pericarpii Clauseni	<i>Pericarpium clauseni</i> Rutaceae
125	10	Thỏ bối mẫu	N	Bulbus Fritillariae	<i>Fritillaria thunbergii</i> Miq.; <i>Fritillaria cirrhosa</i> D. Don. Liliaceae
126	11	Thiên nam tinh	N	Rhizoma Arisaematis	<i>Arisaema heterophyllum</i> Bl. - Araceae
127	12	Trúc nhụ	N	Caulis Bambusae in Taeniis	<i>Caulis Bambusae</i> Graminae
128	13	Xuyên bối mẫu	B	Bulbus Fritillariae	<i>Fritillaria cirrhosa</i> D. Don - Liliaceae

XII. Nhóm thuốc chỉ ho bình suyễn

129	1	Địa long	N	Lumbricus	<i>Pheretima sp.</i> Megascolecidae
130	2	Bách bộ	N	Radix Stemoneae tuberosae	<i>Stemonae tuberosa</i> Lour. - Stemonaceae
131	3	Bạch quả (Ngân hạnh)	B	Semen Gingko	<i>Ginkgo biloba</i> L. - Ginkgoaceae
132	4	Bạch tiền	B	Radix et Rhizoma Cynachi	<i>Cynachium stauntonii</i> (D.) Schiltrex Lev

I	II	III	IV	V	VI
133	5	Hạnh nhân	B	Semen Armeniacae amarum	<i>Prunus armeniaca</i> L. - Rosaceae
134	6	Khoản đông hoa	B	Flos Tussilaginis farfarae	<i>Tussilago farfara</i> L. - Asteraceae
135	7	La bạc tử	N	Semen Raphani sativi	<i>Raphanus sativus</i> L. - Brassicaceae
136	8	Tang bạch bì	N	Cortex Mori albae radicis	<i>Morus alba</i> L. - Moraceae
137	9	Tiền hồ	B	Radix Peucedani	<i>Peucedanum spp.</i> - Apiaceae
138	10	Tử uyển	B	Radix Asteris	<i>Aster tataricus</i> L.f. - Asteraceae
139	11	Toàn phúc hoa	B	Flos Jnulae	<i>Jnula japonica</i> Thunb., họ Cúc Asteraceae
140	12	Tỳ bà diệp (Lá)	B	Folium Eriobotryae japonicae	<i>Eriobotrya japonica</i> (Thunb.) Lindl. - Rosaceae
141	13	Tía tô hạt (tô tử)	N	Fructus Perillae frutescens	<i>Perilla frutescens</i> (L.) Britt. - Lamiaceae

XIII. Nhóm thuốc bình can túc phong

142	1	Bạch căng tầm	N	<i>Bombyx botryticatus</i>	<i>Bombyx botryticatus</i> Bombycidae
143	2	Bạch tật lê	B - N	<i>Fructus Tribuli terrestris</i>	<i>Tribulus terrestris</i> L. - Zygophyllaceae
144	3	Câu đằng	N	<i>Ramulus cum unco Uncariae</i>	<i>Uncaria spp.</i> - Rubiaceae
145	4	Dừa cạn	N	<i>Radix Vincae</i>	<i>Catharanthus roseus</i> (L.) G. Don = <i>Vinca rosea</i> L. - Apocynaceae
146	5	Ngô công	B - N	<i>Scolopeudra morsitans</i>	<i>Scolopeudra morsitans</i> L. Scolopendriae
147	6	Thạch quyết minh	N	<i>Concha Haliotidis</i>	<i>Haliotis sp.</i> Haliotidae

I	II	III	IV	V	VI
148	7	Thiên ma	B	Rhizoma Gastrodiae elatae	<i>Gastrodia elata</i> Bl. - Orchidaceae
149	8	Toàn yết	N	Scorpio	<i>Buthus</i> sp. Buthidae
XIV. Nhóm thuốc an thần					
150	1	Bá tử nhân	B - N	Semen Platycladi orientalis	<i>Platycladus orientalis</i> (L.) Franco - Cupressaceae
151	2	Bình vôi (ngải tượng)	N	Tuber Stephaniae	<i>Stephania</i> spp. - Menispermaceae
152	3	Dạ dao đắng	N	Radix Fallopiae multiflorae	<i>Fallopia multiflora</i> (Thunb.) Haraldson - Polygonaceae
153	4	Lạc tiên	N	Herba Passiflorae	<i>Passiflora foetida</i> L. - Passifloraceae
154	5	Liên tâm	B - N	Embryo Nelumbinis	<i>Nelumbo nucifera</i> Gaertn. - Nelumbonaceae
155	6	Linh chi	N	Herba Ganoderma	<i>Ganoderma lucidum</i> (Leyss ex. Fr.) Karst. - Ganodermataceae
		Linh chi*	B	Herba Ganoderma	<i>Ganoderma lucidum</i> (Leyss ex. Fr.) Karst. - Ganodermataceae
156	7	Phục thần	B	Poria	<i>Poria cocos</i> (Schw.) Wolf - Polyporaceae
157	8	Táo nhân	B - N	Semen Ziziphi mauritiana	<i>Ziziphus mauritiana</i> Lamk. - Rhamnaceae
158	9	Thảo quyết minh	N	Semen Cassiae torae	<i>Cassia tora</i> L. - Fabaceae
159	10	Võng nem	N	Folium Erythrinae	<i>Erythrina variegata</i> L. - Fabaceae
160	11	Viễn chí	B	Radix Polygalae	<i>Polygala</i> spp. - Polygalaceae

I	II	III	IV	V	VI
XV. Nhóm thuốc khai khí					
161	1	Băng phiến	N	d-Borneol	<i>d-Borneol</i>
162	2	Bồ kết (quả)	N	<i>Fructus Gleditsiae australis</i>	<i>Gleditsia australis</i> Hemsl. - Fabaceae
163	3	Thạch xương bồ	N	<i>Rhizoma Acori graminei</i>	<i>Acorus gramineus</i> Soland. - Araceae
164	4	Thủy xương bồ	N	<i>Rhizoma Acori graminei</i>	<i>Acorus sp.</i> Soland. - Araceae
XVI. Nhóm thuốc lý khí					
165	1	Chỉ thực	B - N	<i>Fructus Aurantii immaturus</i>	<i>Citrus aurantium</i> L. - Rutaceae
166	2	Chỉ xác	B - N	<i>Fructus Aurantii</i>	<i>Citrus aurantium</i> L. - Rutaceae
167	3	Hương phụ	B - N	<i>Rhizoma Cyperi</i>	<i>Cyperus rotundus</i> L. - Cyperaceae
168	4	Hậu phác	B - N	<i>Cortex Syzygii cuminii</i>	<i>Syzygium cuminii</i> (L.) Skeels - Myrtaceae
169	5	Lệ chi hạch	N	<i>Semen Lichii</i>	<i>Lichi chinensis</i> Sonn. - Sapindaceae
170	6	Mộc hương	B - N	<i>Radix Saussureae lappae</i>	<i>Saussurea lappa</i> Clarke - Asteraceae
171	7	Quát hạch	N	<i>Semen Citri reticulatae</i>	<i>Citrus reticulata</i> Blanco. - Rutaceae
172	8	Sa nhân	B - N	<i>Fructus Amomi</i>	<i>Amomum spp.</i> - Zingiberaceae
173	9	Thanh bì	B - N	<i>Pericarpium Citri reticulatae viride</i>	<i>Citrus reticulata</i> Blanco - Rutaceae
174	10	Thị đέ	B - N	<i>Calyx Kaki</i>	<i>Diospyros kaki</i> L.f. - Ebenaceae
175	11	Trần bì	B - N	<i>Pericarpium Citri reticulatae perenne</i>	<i>Citrus reticulata</i> Blanco - Rutaceae

I	II	III	IV	V	VI
XVII. Nhóm thuốc hoạt huyết, khử ú					
176	1	Dào nhân	B - N	Semen Pruni	<i>Prunus persica</i> L. - Rosaceae
177	2	Dan sâm	B	Radix Salviae miltorrhizae	<i>Salvia miltorrhiza</i> Bunge. - Lamiaceae
178	3	Bạch hoa xà	N	Radix et Folium Plumbaginis	<i>Plumbago zeylanica</i> L. - Plumbaginaceae
179	4	Bồ hoàng	B	Pollen Typhae	<i>Typha orientalis</i> G. A. Stuart - Typhaceae
180	5	Cót khí củ	N	Radix Polygoni cuspidati	<i>Polygonum cuspidatum</i> Sieb. et Zucc. Polygonaceae
181	6	Hồng hoa	B - N	Flos Carthami tinctorii	<i>Carthamus tinctorius</i> L. - Asteraceae
182	7	Huyền hồ	B	Rhizoma Corydalis	<i>Corydalis turtschaninovii</i> Bess. - Fumariaceae
183	8	Huyết giác	N	Lignum Dracaenae cambodiana	<i>Dracaena cambodiana</i> Pierre ex Gagnep. - Dracaenaceae
184	9	Kê huyết đằng	B - N	Caulis Spatholobi	<i>Spatholobus suberectus</i> Dunn. - Fabaceae
185	10	Khương hoàng (Nghệ vàng)	B - N	Rhizoma Curcumae longae	<i>Curcuma longa</i> L. - Zingiberaceae
186	11	Một dược	B	Myrrha	<i>Commiphora myrrha</i> (Nees) Engl. - Burseraceae
187	12	Nga truật	B - N	Rhizoma Curcumae zedoariae	<i>Curcuma zedoaria</i> (Berg.) Roscoe - Zingiberaceae
188	13	Ngưu tất	B - N	Radix Achyranthis bidentatae	<i>Achyranthes bidentata</i> Blume - Amaranthaceae
189	14	Nhũ hương	B	Gummi resina olibanum	<i>Boswellia carteri</i> Birdw. - Burseraceae
190	15	Quy râu (quy vỹ)	B - N	Radix Angelicae sinensis	<i>Angelica sinensis</i> (Oliv.) Diels - Apiaceae

I	II	III	IV	V	VI
191	16	Tô mộc	N	Lignum sappan	<i>Caesalpinia sappan</i> L. - Fabaceae
192	17	Tạo giác thích	N	Spina Gleditchiae australis	<i>Gledischia australis</i> Hemsl. - Caealpiniaceae
193	18	Tam lăng	N	Rhizoma Sparganii	<i>Sparganium stoloniferum</i> Buch. Ham. Sparganiaceae
194	19	Xuyên khung	B - N	Rhizoma Ligustici wallichii	<i>Ligusticum wallichii</i> Franch. - Apiaceae
195	20	Xuyên sơn giáp*	N	Squama Manidis	<i>Manis pentadactyla</i> L. - Manidae
196	21	Ích mẫu	N	Herba Leonuri japonici	<i>Leonurus japonicus</i> Houtt. - Lamiaceae

XVIII. Nhóm thuốc chỉ huyết

197	1	Địa du	B	Radix Sanguisorbae	<i>Sanguisorba officinalis</i> L. Rosaceae
198	2	Bạch cập	N	Rhizoma Bletillae striatae	<i>Bletilla striata</i> (Thunb.) Reichb. F. - Orchidaceae
199	3	Cỏ nhọ nồi	N	Herba Ecliptae	<i>Eclipta prostrata</i> (L.) L. - Asteraceae
200	4	Hòe hoa	N	Flos Styphnolobii japonici	<i>Styphnolobium japonicum</i> (L.) Schott - Fabaceae
201	5	Ngải círu (ngải diệp)	N	Herba Artemisiae vulgaris	<i>Artemisia vulgaris</i> L. - Asteraceae
202	6	Tam thất	B	Radix Notoginseng	<i>Panax notoginseng</i> (Burk.) F. H. Chen - Araliaceae
203	7	Trắc bách diệp	B - N	Cacumen Platycladi	<i>Platycladus orientalis</i> (L.) Franco - Cupressaceae

XIX. Nhóm thuốc trừ thấp lợi thủy

204	1	Bạch linh(phục linh)	B	Poria	<i>Poria cocos</i> (Schw.) Wolf - Polyporaceae
205	2	Đăng tâm thảo	B - N	Medulla Junci effusi	<i>Juncus effusus</i> L. - Juncaceae

I	II	III	IV	V	VI
206	3	Đại phúc bì	N	Pericarpium Arecae catechi	<i>Arecae catechu</i> L. - Arecaceae
207	4	Biển súc	N	Herba Polygoni avicularae	<i>Polygonum aviculare</i> L. Polygonaceae
208	5	Cỏ ngọt	N	Folium Steviae	<i>Stevia rebaudiana</i> (Bert.) Hemsl. - Asteraceae
209	6	Cù mạch	N	Herba Cassythaе filiformis	<i>Cassytha filiformis</i> L. Lauraceae
210	7	Hải kim sa	N - B	Spora Lygodii	<i>Lygodium japonium</i> (Thunb) Sw. Schizaeaceae
211	8	Kim tiền thảo	N	Herba Desmodii styracifolii	<i>Desmodium styracifolium</i> (Osb.) Merr. - Fabaceae
212	9	Mã đè	N	Folium Plantaginis	<i>Plantago major</i> L. - Plantaginaceae
213	10	Mộc thông	N	Caulis Clematidis	<i>Clematis armandii</i> Franch. - Ranunculaceae
214	11	Râu mèo	N	Herba Orthosiphonis	<i>Orthosiphon aristatus</i> (Blume) Miq. - Lamiaceae
215	12	Râu ngô	N	Styli et Stigmata Maydis	<i>Zea may</i> L.
216	13	Thông thảo	B - N	Medulla Tetrapanacis	<i>Tetrapanax papyriferus</i> (Hook.) K. Koch - Araliaceae
217	14	Thạch vĩ	N	Herba Pyrrosiae chearerii	<i>Pyrrosia chearerii</i> - Schizaeaceae
218	15	Thòng bong	N	Herba Lygodii	<i>Lygodium japonium</i> (Thunb) Sw. Schizaeaceae
219	16	Tru linh	B	Polyporus	<i>Polyporus umbellatus</i> (Pers.) Fries - Polyporaceae
220	17	Trạch tả	B - N	Rhizoma Alismatis	<i>Alisma plantago-aquatica</i> L. var. <i>orientale</i> (Sammuels) Juzep. - Alismataceae
221	18	Tỳ giải	B - N	Rhizoma Dioscoreae	<i>Dioscorea tokoro</i> Makino - Dioscoreaceae
222	19	Xa tiền tử	B - N	Semen Plantaginis	<i>Plantago major</i> L. - Plantaginaceae

I	II	III	IV	V	VI
223	20	Ý dĩ	B - N	Semen Coicis	<i>Coix lachryma-jobi</i> L. - Poaceae
XX. Nhóm thuốc trực thủy					
224	1	Cam toại	B	Radix Euphorbiae kansui	<i>Euphorbia kansui</i> Liouined. - Euphorbiaceae
225	2	Khiên nguru (hắc sú)u)	N	Semen Ipomoeae	<i>Ipomoea purpurea</i> (L.) Roth - Convolvulaceae
226	3	Thương lục	B - N	Radix phytolaccae	<i>Phytolacca acinosa</i> Roxb. - Phytolaccaceae
XXI. Thuốc tả hạ nhu nhuận					
227	1	Đại hoàng	B	Rhizoma Rhei	<i>Rheum palmatum</i> L. - Polygonaceae
228	2	Lô hội	N	Aloe	<i>Aloe vera</i> L. Asphodelaceae
229	3	Vừng đen (ma nhân)	N	Semen Sesami	<i>Sesamum Indicum</i> L. Pedaliaceae
XXII. Nhóm thuốc hóa thấp tiêu đao					
230	1	Bạch đậu khấu	B	Fructus Amoni cardamoni	<i>Amomum cardamomum</i> auct.non L. Zingiberaceae
231	2	Ô tặc cốt	B - N	Os Sepiae	<i>Sepia esculenta</i> Hoyle - Sepiidae
232	3	Binh lang	N	Semen Arecae	<i>Areca catechu</i> L. - Arecaceae
233	4	Chè dây	N	Ramulus Ampelopsis	<i>Ampelopsis cantoniensis</i> (Hook. et Arn.) Planch. - Vitaceae
234	5	Kê nội kim	B - N	Endothelium Corneum Gigeriae Galli	<i>Gallus Galus domesticus</i> Brisson - Phasianidae

I	II	III	IV	V	VI
235	6	Lá khôi	N	Folium Adisae	<i>Adrisa sylvestris</i> Pitard. Myrsinaceae
236	7	Mạch nha	B - N	Fructus Hordei germinatus	<i>Hordeum vulgare</i> L. - Poaceae
237	8	Nhục đậu khấu	B - N	Semen Myristicae	<i>Myristica fragrans</i> Houtt. - Myristicaceae
238	9	Sơn tra	N	Fructus Mali	<i>Malus doumeri</i> (Bois.) A. Chev. - Rosaceae
239	10	Sử quân tử	N	Fructus Quisqualis	<i>Quisqualis indica</i> L. - Combretaceae
240	11	Thần khúc	B	Massa medicata fermentata	Massa medicata fermentata
241	12	Tiêu mạch	N	Fructus Tritici aestivi	<i>Tritici aestivus</i>
242	13	Xuyên luyện tử	B	Fructus Meliae toosendan	<i>Melia toosendan</i> Sid. Et Zucc L. - Meliaceae

XXIII. Nhóm thuốc thu liêm, cỗ sáp

243	1	Ô mai	N	Fructus Armeniacae praeparatus	<i>Frunus Armeniaca</i> L. - Rosaceae
244	2	Khiếm thực	B	Semen Euryales	<i>Euryale ferox</i> Salisb. - Nymphaeaceae
245	3	Kim anh	B - N	Fructus Rosae laevigatae	<i>Rosa laevigata</i> Michx. - Rosaceae
246	4	Liên nhục	B - N	Semen Nelumbinis	<i>Nelumbo nucifera</i> Gaertn. - Nelumbonaceae
247	5	Long cốt	B	Os Draconis	<i>Os Draconis</i>
248	6	Mẫu lê	B - N	Concha Ostreae	<i>Ostrea gigas</i> Thunberg - Ostreidae
249	7	Ngũ bội tử	N	Galla chinensis	<i>Schlechtendalia chinensis</i> Bell.
250	8	Ngũ vị tử	B	Fructus Schisandrae	<i>Schisandra chinensis</i> (Turcz.) Baill. - Schisandraceae
251	9	Phúc bồn tử	N	Fructus Rubi alceaefolii	<i>Rubus alceaefolius</i> Poir. - Rosaceae

I	II	III	IV	V	VI
252	10	Sơn thù	B	Fructus Corni officinalis	<i>Cornus officinalis</i> Sieb. et Zucc. - Cornaceae
253	11	Tang phiêu tiêu	N	Vagina ovorum mantidis	<i>Vagina ovorum mantidis</i>

XXIV. Thuốc an thai

254	1	Củ gai	B - N	Radix Boehmeriae niveae	<i>Boehmeria nivea</i> (L.) Gaud. - Urticaceae
255	2	Tô ngạnh	N	Caulis Perillae	<i>Perilla frutescens</i> (L.) Britt. - Lamiaceae

XXV. Nhóm thuốc bồ âm, bồ huyết

256	1	Đương quy (quy đầu, quy thân)	B - N	Radix Angelicae sinensis	<i>Angelica sinensis</i> (Oliv.) Diels - Apiaceae
257	2	A giao	B	Colla Corii Asini	<i>Equus asinus</i> L. - Equidae
258	3	Bách hợp	B	Bulbus Lilii brownii	<i>Lilium brownii</i> F.E. Brow. ex Mill. - Liliaceae
259	4	Bạch thược	B	Radix Paeoniae lactiflorae	<i>Paeonia lactiflora</i> Pall. - Ranunculaceae
260	5	Câu kỷ tử	B	Fructus Lycii	<i>Lycium chinense</i> Mill. - Solanaceae
261	6	Hà thủ ô đỏ	B - N	Radix Fallopiae multiflorae	<i>Fallopia multiflora</i> (Thunb.) Haraldson - Polygonaceae
262	7	Hoàng tinh	N	Rhizoma Polygonati	<i>Polygonatum Kingiatum</i> coll et Hemsl Convallariaceae
263	8	Long nhãn	N	Arillus Longan	<i>Dimocarpus longan</i> Lour. - Sapindaceae
264	9	Mạch môn	B - N	Radix Ophiopogonis japonici	<i>Ophiopogon japonicus</i> (L.f.) Ker-Gawl. - Asparagaceae

I	II	III	IV	V	VI
265	10	Miết giáp	N	Carapax Trionycis	<i>Trionyx sinensis</i> Wiegmann Trionychidae
266	11	Ngọc trúc	B - N	Rhizoma Polygonati odorati	<i>Polygonatum odoratum</i> (Mill.) Druce - Convallariaceae
267	12	Quy bản	N	Carapax Testudinis	<i>Testudo elongata</i> Blyth - Testudinidae
268	13	Sa sâm	B	Radix Glehniae	<i>Glehnia littoralis</i> Fr. Schmidt ex Miq. - Apiaceae
269	14	Tang thâm (quả dâu)	N - B	Fructus Mori albae	<i>Morus alba</i> L. - Moraceae
270	15	Thạch hộc	N	Herba Dendrobii	<i>Dendrobium</i> spp. - Orchidaceae
271	16	Thiên hoa phấn	B - N	Radix Trichosanthis	<i>Trichosanthes kirilowii</i> Maxim. - Cucurbitaceae
272	17	Thiên môn đông	B - N	Radix Asparagi cochinchinensis	<i>Asparagus cochinchinensis</i> (Lour.) Merr. - Asparagaceae
273	18	Thục địa	B - N	Radix Rehmanniae preparata	<i>Rehmannia glutinosa</i> (Gaertn.) Libosch. - Scrophulariaceae
274	19	Trinh nữ tử	N - B	Fructus ligustri lucidi	<i>Ligustrum lucidum</i> Ait. Oleaceae

XXVI. Nhóm thuốc bổ dương, bổ khí

275	1	Ba kích	B - N	Radix Morinda officinalis	<i>Morinda officinalis</i> How. - Rubiaceae
276	2	Ô được	B - N	Radix Linderae	<i>Lindera aggregata</i> (Sims.) Kosterm. - Lauraceae
277	3	Đảng sâm	B - N	Radix Codonopsii	<i>Codonopsis</i> spp. - Campanulaceae

I	II	III	IV	V	VI
278	4	Đại táo	B	Fructus Ziziphi jujubae	<i>Ziziphus jujuba</i> Mill. var. <i>inermis</i> (Bge) Rehd. - Rhamnaceae
279	5	Đỗ trọng	B - N	Cortex Eucommiae	<i>Eucommia ulmoides</i> Oliv. - Eucommiaceae
280	6	Đinh lăng	N	Polyscias fruticosa Harms	<i>Polyscias fruticosa</i> L. - Araliaceae
281	7	Bạch truật	B - N	Rhizoma Atractylodis macrocephalae	<i>Atractylodes macrocephala</i> Koidz. - Asteraceae
282	8	Cam thảo	B	Radix Glycyrrhizae	<i>Glycyrrhiza</i> spp. - Fabaceae
283	9	Cốt toái bồ	B - N	Rhizoma Drynariae	<i>Drynaria fortunei</i> (Mett.) J. Sm. - Polypodiaceae
284	10	Cẩu tích	B - N	Rhizoma Cibotii	<i>Cibotium barometz</i> (L.) J. Sm. - Dicksoniaceae
285	11	Dâm dương hoắc	B	Herba Epimedii	<i>Epimedium</i> spp. - Berberidaceae
286	12	Dây tơ hồng	B - N	Herba Cuscutae	<i>Cuscuta</i> sp. - Convolvulaceae
287	13	Hoài sơn	B - N	Rhizoma Dioscoreae persimilis	<i>Dioscorea persimilis</i> Prain et Burkill - Dioscoreaceae
288	14	Hoàng kỳ	B	Radix Astragali membranacei	<i>Astragalus membranaceus</i> (Fisch.) Bge. var. mongolicus (Bge.) Hsiao. - Fabaceae
289	15	Nhân sâm*	B - N	Radix Ginseng	<i>Panax ginseng</i> C.A.Mey - Araliaceae
290	16	Nhục thung dung	B	Herba Cistanches	<i>Cistanche deserticola</i> Y. C. Ma - Orobanchaceae
291	17	Phá cỏ chi (Bồ cốt chi)	B	Fructus Psoraleae corylifoliae	<i>Psoralea corylifolia</i> L. - Fabaceae

I	II	III	IV	V	VI
292	18	Thỏ ty tử	B - N	Semen Cuscutae	<i>Cuscuta chinensis</i> Lamk. - Cuscutaceae
293	19	Tục đoạn	B - N	Radix Dipsaci	<i>Dipsacus japonicus</i> Miq. - Dipsacaceae
294	20	Uất kim	B - N	Rhizoma Curcumae longae	<i>Curcuma longa</i> L. - Zingiberaceae
295	21	Vương bát lưu hành	B - N	Fructus Fice pumilae	<i>Ficus pumila</i> L. - Moraceae
296	22	Xà sàng tử	B	Fructus Cnidii	<i>Cnidium monnieri</i> (L) Cuss Apiaceae
297	23	Ích trí nhân	B	Fructus Alpiniae oxyphyllae	<i>Alpinia oxyphylla</i> Miq. - Zingiberaceae
XXVII. Nhóm thuốc dùng ngoài					
298	1	Long não	N	<i>Cinnamomum camphora</i> N. et E.	<i>Cinnamomum camphora</i> N. et E. - Lauraceae
299	2	Phèn chua (bạch phàn)	N	Alumen	<i>Sulfas Alumino Potassicus</i>
300	3	Tử thảo	N	<i>Radix Lithospermi Sen Arnebiae</i>	<i>Lithospermum erythrorhizon</i> sieb. Et zucc

BỘ TRƯỞNG

Nguyễn Quốc Triệu

Phụ lục 2

DANH MỤC THUỐC CHẾ PHẨM Y HỌC CỔ TRUYỀN
(Ban hành kèm theo Thông tư số 12 ngày 29/4/2010 của Bộ Y tế)

STT	STT trong nhóm	Tên thuốc/ Thành phần thuốc	Dạng bào chế	Đường dùng	Ghi chú (một số tên riêng thường gặp)
I	II	III	IV	V	VI
I		Nhóm thuốc giải biếu			
1	1	Giải nhiệt chỉ thống tán	Viên	Uống	
2	2	Gừng	Viên, cối	Uống	
3	3	Xuyên khung, Bạch chỉ, Hương phụ, Quế, Gừng, Cam thảo bắc	Viên	Uống	Cảm xuyên hương, Cảm khung chỉ, Cảm Tế xuyên, Cảm thảo dược, Comazil
II		Nhóm thuốc thanh nhiệt, giải độc, tiêu ban, lợi thủy			
4	1	Actisô	Viên, cao	Uống	
5	2	Bài thạch	Viên	Uống	
6	3	Bổ gan tiêu độc	Viên	Uống	
7	4	Diệp hạ châu	Viên, bột	Uống	
8	5	Kim tiền thảo	Viên	Uống	
9	6	Mát gan giải độc	Thuốc nước	Uống	
10	7	Ngân kiều giải độc	Viên	Uống	
11	8	Thạch lâm thông	Thuốc nước	Uống	
12	9	Thanh huyết nang	Viên	Uống	
13	10	Tiêu độc	Viên, siro	Uống	
14	11	Tiêu phong nhuận gan	Viên	Uống	

I	II	III	IV	V	VI
15	12	Actiso, Biển súc, Bìm bìm	Viên	Uống	Boganic, Bavegan, Bar
16	13	Actisô, Biển súc, Bìm bìm, Diệp hạ châu	Viên	Uống	Livonic
17	14	Cao diếp cá, Bột rau má	Viên	Uống	Cenditan
18	15	Cao Diệp hạ châu, Cao Nhân trần, Cao Cỏ nhọ nồi, Râu bắp	Viên	Uống	VG5
19	16	Cao lỏng Râu mèo, cao lỏng artiso, sorbitol	Thuốc nước	Uống	
20	17	Diệp hạ châu, Hoàng bá, Mộc hương, Quế nhục, Tam thất	Viên	Uống	Phyllantol
21	18	Kim ngân hoa, Ké đầu ngựa	Viên	Uống	Kim ngân vạn ưng
22	19	Than hoạt, Cao cam thảo, calci carbonat, tricalci phosphat	Viên	Uống	

III**Nhóm thuốc khu phong trừ thấp**

23	1	Đại bồ trừ phong thấp	Viên	Uống	
24	2	Độc hoạt tang ký sinh	Viên	Uống	
25	3	Cao phong thấp	Cao lỏng	Uống	
26	4	Dưỡng cốt hoàn	Viên	Uống	
27	5	Hoàn phong thấp	Viên	Uống	
28	6	Khu phong trừ thấp	Viên	Uống	
29	7	Phong thấp hoàn	Viên	Uống	
30	8	Phong thấp nang	Viên	Uống	
31	9	Thấp khớp hoàn	Viên	Uống	
32	10	Bột mã tiền chế, hy thiêm, ngũ gia bì	Viên	Uống	Hydan
33	11	Hy thiêm Hà thủ ô đỏ chế; Thương nhĩ tử; Thổ phục linh; Phòng kỷ; Thiên niên kiện Huyết giác;	Viên	Uống	Rheumapain-f

09585697

I	II	III	IV	V	VI
	IV	Nhóm thuốc nhuận tràng, tả hạ, tiêu thực, bình vị, kiện tì			
34	1	Đại tràng hoàn	Viên	Uống	
35	2	Bồ trung ích khí	Viên	Uống	
36	3	Bột nhuận tràng	Thuốc bột	Uống	
37	4	Hương liên hoàn	Viên	Uống	
38	5	Hương sa lục quân	Viên	Uống	
39	6	Hoàn xích hương	Viên	Uống	
40	7	Mộc hoa trắng	Viên	Uống	
41	8	Mật ong nghệ	Viên	Uống	
42	9	Phì nhi đại bổ	Viên	Uống	
43	10	Quy tỳ hoàn	Viên	Uống	
44	11	Siro bổ tỳ	Siro	Uống	
45	12	Viêm đại tràng hoàn	Viên	Uống	
46	13	Bạch phục linh, Kha tử nhục, Nhục đậu khấu, Hoàng liên, Mộc hương, Sa nhân, Gừng	Thuốc cốm	Uống	Sungin
47	14	Berberin clorid, mộc hương	Viên	Uống	Antesik
48	15	Cao chè dây	Viên	Uống	Ampelop
49	16	Cao khô Trinh nữ hoàng cung	Viên	Uống	Crila
50	17	Cao tỏi, cao nghệ	Viên	Uống	Dogalic
51	18	Dịch chiết nghệ vàng	Thuốc nước	Uống	Suncurmin
52	19	Lá trinh nữ hoàng cung. Tri mẫu, Hoàng bá, ích mẫu, Đào nhân, Trạch tả, Xích thược, Nhục qué	Viên	Uống	Tadimax
53	20	Nấm sò khô, Thổ phục linh	Thuốc bột	Uống	Polynu
54	21	Ngưu nhĩ phong, La liễu	Thuốc cốm	Uống	Phong liễu tràng vị khang

I	II	III	IV	V	VI
	V	Nhóm thuốc an thần, định chí, dưỡng tâm			
55	1	An thần	Viên	Uống	
56	2	An thần bồ tâm	Viên	Uống	
57	3	Cao lạc tiên	Thuốc nước	Uống	
58	4	Cô tinh hoàn	Viên	Uống	
59	5	Dưỡng huyết an thần	Viên	Uống	
60	6	Dưỡng huyết thanh não	Cốm	Uống	
61	7	Dưỡng tâm an thần	Viên	Uống	
62	8	Đan sâm, Tam thất, Camphor	Viên	Uống	Hộ tâm đơn
63	9	Hoạt huyết dưỡng não	Viên	Uống	
64	10	Hoạt huyết thông mạch	Cao lỏng	Uống	
65	11	Xuyên khung, tần giao, bạch chỉ, Dương quy, mạch môn, hồng sâm, ngô thù du, Ngũ vị tử, băng phiến	Viên	Uống	Hoa đà tái tạo hoàn
66	12	Toan táo nhân, đương quy, hoài sơn, Nhục thung dung, kỷ tử, ngũ vị tử, ích trí nhân, hổ phách, thiên trúc hoàng, long cốt, tiết xương bò, thiên ma, đan sâm, nhân sâm, trắc bách diệp	Viên	Uống	Kiện não hoàn
67	13	Quy tỳ an thần hoàn	Viên	Uống	
68	14	Cao Đan sâm, cao Tam thất, Borneol	Viên	Uống	Thiên sứ hộ tâm đan
69	15	Thiên vương bồ tâm	Cao lỏng, Thuốc nước	Uống	
70	16	Đan sâm, Tam thất	Viên	Uống	Đan sâm - Tam thất

09585697

I	II	III	IV	V	VI
71	17	Dầu hoa hồng tinh chế, vitamin E, vitamin B ₆ , Borneol	Cốm	Uống	Ngũ Phúc tâm não thanh
72	18	Lá sen, lá vông, củ bình vôi	Viên	Uống	Sen vông
73	19	Lá sen, lá vông, lạc tiên, tâm sen, bình vôi	Viên	Uống	Lopassi
74	20	Thỏ ty tử, Hà thủ ô, Dây đau xương, Cốt toái bồ, Đỗ trọng, Cúc bất tử, nấm sò khô	Viên	Uống	Flavital
VI		Nhóm thuốc chữa các bệnh về phế			
75	1	Bổ phế chỉ khái lộ	Viên	Uống	
76	2	Cao bách bộ	Thuốc nước	Uống	
77	3	Thuốc ho bổ phế	Viên, Thuốc nước	Uống	
78	4	Thiên môn cao	Cao lỏng	Uống	
79	5	Thuốc ho người lớn	Viên, Thuốc nước	Uống	
80	6	Thuốc ho trẻ em	Thuốc nước	Uống	
81	7	Viên ngậm bạc hà	Viên	Uống	
82	8	Bách hạnh chỉ khái lộ	Thuốc nước	Uống	
83	9	Cao khô lá thường xuân	Siro	Uống	
84	10	Ma hoàng, bán hạ, ngũ vị tử, tỳ bà diệp, cam thảo, tế tân, can khương, hạnh nhân, bối mẫu, trần bì	Thuốc nước	Uống	Thuốc hen PH

09585697

I	II	III	IV	V	VI
	VII	Nhóm thuốc chữa các bệnh về Dương, về Khí			
85	1	Bát vị	Viên	Uống	
86	2	Bổ thận dương	Viên	Uống	
87	3	Hữu quy phương	Viên	Uống	
88	4	Hải cầu hoàn	Viên	Uống	
89	5	Hải mã nhân sâm	Viên	Uống	
90	6	Hoàn sâm - nhung	Viên	Uống	
91	7	Nguyên nhân sâm	Thuốc nước	Uống	
92	8	Nhân sâm - tam thất	Viên	Uống	
93	7	Thập toàn đại bổ	Thuốc nước, viên	Uống	
94	10	Tráng dương bổ thận	Thuốc nước	Uống	
95	11	Hải mã; Lộc nhung; Nhân sâm; Quế	Viên	Uống	Fitogra-f
	VIII	Nhóm thuốc chữa các bệnh về Âm, về Huyết			
96	1	Bát trân	Viên	Uống	
97	2	Lục vị	Viên	Uống	
98	3	Hoàn tú vật địa hoàng	Viên	Uống	
99	4	Hoàn bổ thận âm	Viên	Uống	
100	5	Siro bát tiên	Siro	Uống	
101	6	Tâm bổ thận	Viên	Uống	
102	7	Nhân sâm, Lộc nhung, Dương quy, Đỗ trọng, Thục địa, Phục linh, Ngưu tất, Xuyên khung, Hà thủ ô đỏ, Ba kích, Nhục thung dung, Sơn thù, Bạch truật, Kim anh, Nhục quế, Cam thảo	Viên	Uống	Song hảo đại bổ tinh-f

09585697

I	II	III	IV	V	VI
103	8	Bột bèo hoa dâu	Viên	Uống	Mediphylamin
104	9	Cao khô huyết giác	Viên	Uống	Long huyết
105	10	Ngưu tất, Nghệ, Hoa hòe	Viên	Uống	Cholestin
106	11	Quy bản, thực địa, hoàng bá, tri mẫu	Viên	Uống	Superyin
IX		Nhóm thuốc điều kinh, an thai			
107	1	An thai	Viên	Uống	
108	2	Cao ích mẫu	Cao lỏng	Uống	
109	3	Hoàn điều kinh bổ huyết	Viên	Uống	
110	4	Ích mẫu hoàn	Viên	Uống	
111	5	Ninh khôn chí bảo hoàn	Viên	Uống	
112	6	Thông huyết điều kinh	Viên	Uống	
X		Nhóm thuốc chữa bệnh về ngũ quan			
113	1	Đau răng	Cồn thuốc	Châm	
114	2	Tỷ tiên phương	Viên	Uống	
115	3	Viên bổ mắt	Viên	Uống	
116	4	Minh mục hoàn	Viên	Uống	
117	5	Tỷ viêm nang	Viên	Uống	
118	6	Thương nhĩ tử, Hoàng kỳ, Bạch chỉ, Phòng phong, Tân di hoa, Bạch truật, Bạc hà, Kim ngân hoa	Viên	Uống	Esha
119	7	Bạch chỉ; Tân di hoa; Thương nhĩ tử; Tinh dầu Bạc hà	Viên	Uống	Fitorhi-f
XI		Nhóm thuốc dùng ngoài			
121	1	Bột ngâm trĩ	Thuốc bột	Dùng ngoài	
122	2	Cao sao vàng	Cao xoa	Dùng ngoài	

09585697

I	II	III	IV	V	VI
123	3	Cồn xoa bóp	Cồn xoa	Dùng ngoài	
124	4	Dầu gió	Dầu xoa	Dùng ngoài	Dầu gió Ba đình, Dầu Cửu long, Dầu khuynh diệp
125	5	Thuốc xoa bóp	Thuốc nước	Dùng ngoài	Thuốc xoa bóp Saman
126	6	Tinh dầu tràm	Dầu xoa	Dùng ngoài	
127	7	Cao lá sén, cao diếp cá, bạch hoa xà, lá dâu, hòe hoa	Thuốc mỡ	Dùng ngoài	Hameselaphin

BỘ TRƯỞNG**Nguyễn Quốc Triệu**

09585697